

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

24.11.2017 № 16-2091

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Парубію А. В.

Щодо результатів аудиту

Шановний Андрію Володимировичу!

Відповідно до Плану роботи Рахункової палати на II півріччя 2017 року проведено аудит ефективності виконання повноважень територіальними органами Державної фіскальної служби України у Вінницькій і Хмельницькій областях щодо забезпечення повноти та своєчасності сплати податків, зборів, платежів суб'єктами господарювання в сільському господарстві.

За результатами аудиту встановлено, що **головними управліннями ДФС у Вінницькій і Хмельницькій областях та Вінницькою і Хмельницькою митницями ДФС через неналежний контроль з боку Державної фіскальної служби України протягом 2014–2016 років і I півріччя 2017 року не створено ефективного механізму адміністрування податкових надходжень суб'єктами господарювання в сільському господарстві**, внаслідок чого не забезпечено повноти та своєчасності таких надходжень до державного бюджету; результативної контрольно-перевірочної роботи; скорочення податкового боргу; відповідного контролю за формуванням і розподілом податку на додану вартість у період дії спеціального режиму оподаткування, а також законності і своєчасності його бюджетного відшкодування, що негативно впливає на виконання дохідної частини державного бюджету.

Проведений аналіз діяльності суб'єктів господарювання в сільському господарстві Вінницької і Хмельницької областей, які були учасниками спеціального режиму оподаткування ПДВ у 2014–2016 роках, і сум цього податку, акумульованого на їх спеціальних рахунках, засвідчив, що майже **60,0–65,0 відс.** фінансового ресурсу залишалось у розпорядженні **2–5 відс.** великих сільськогосподарських підприємств з обсягом доходів (виручки) від реалізації товарів, робіт і послуг понад 50 млн грн, зокрема агрохолдингів перевірених областей.

Унаслідок недостатнього контролю з боку територіальних органів ДФС і відсутності взаємодії з органами Казначейства окремі суб'єкти господарювання у сільському господарстві Вінницької і Хмельницької областей використовували спеціальний режим оподаткування ПДВ на власний розсуд: необґрунтовано спрямовували кошти ПДВ на відповідні спеціальні рахунки, що дало можливість оптимізувати у 2016 році **1,7 млрд грн** надходжень ПДВ. При цьому ГУ ДФС у Вінницькій і Хмельницькій областях не забезпечили належного виконання організаційно-розпорядчих документів ДФС України в частині

проведення поглибленого аналізу показників діяльності та відпрацювання податкових ризиків суб'єктів господарювання, які використовували такий режим оподаткування.

Механізм спеціального режиму оподаткування ПДВ, зокрема у сфері сільського господарства, який діяв до 01.01.2017, постійно змінювався, що ускладнювало контроль з боку територіальних органів ДФС і призводило до несвоєчасного та не в повному обсязі наповнення дохідної частини державного бюджету.

Аудитом встановлено перерахування платниками спеціального режиму оподаткування ПДВ значних сум податку за грудень 2015 і 2016 років, які в окремих випадках становили 65-100 відс. річних обсягів нарахувань ПДВ, що створювало **ризик зниження обсягів розрахунків з державним бюджетом** у наступних звітних (податкових) періодах такими платниками.

Запроваджені у 2017 році зміни до податкового законодавства значно спростили механізм надання бюджетного відшкодування ПДВ, він став більш прозорим, а після припинення дії спеціального режиму оподаткування у сфері сільського господарства зросли надходження ПДВ до державного бюджету.

Так, суб'єктами господарювання у сільському господарстві Вінницької та Хмельницької областей у 2016 році забезпечено надходжень податків до державного бюджету у **5,2 і 2,8 рази** більше, ніж у 2015 році, питома вага надходжень за результатами господарської діяльності цих платників податків у загальних надходженнях областей зросла до третини.

Унаслідок порушення норм податкового законодавства та неефективного адміністрування податків ГУ ДФС у Вінницькій і Хмельницькій областях у частині недотримання суб'єктами спеціального режиму оподаткування ПДВ порядку розподілу сум ПДВ за операціями з продукцією тваринництва, списання податкового боргу, незастосування штрафних санкцій, безпідставного повернення помилково та/або надміру сплачених сум державним бюджетом недоотримано, за розрахунками, 11,6 млн гривень.

Також без належного підтвердження існування і дослідження достатніх доказів, які б свідчили про наявність загрози виникнення або накопичення податкового боргу, податковими органами Вінницької та Хмельницької областей надано розстрочення грошових зобов'язань (податкового боргу) платникам податків з ПДВ та податку на прибуток у сумі **6,0 млн грн**, що призвело до **несвоєчасного та нерівномірного надходження податків до державного бюджету.**

Відсутність ефективної системи контрольно-перевірочної роботи органів ДФС у Вінницькій та Хмельницькій областях призвела до зменшення відсотка узгодження грошових зобов'язань (на рівні 30 відс.), оскарження матеріалів перевірок у судовому та адміністративному порядку (53,1 і 22,8 відс. відповідно), скасування донарахованих грошових зобов'язань за результатами таких оскаржень (66,4 млн гривень).

Через недостатній контроль ГУ ДФС у Вінницькій і Хмельницькій областях їх підпорядкованими податковими інспекціями при наданні бюджетного відшкодування ПДВ **не дотримано норм статті 200 Податкового кодексу** в частині несвоєчасного повідомлення суб'єктів господарювання в

сільському господарстві про рішення щодо їх невідповідності критеріям, що надають право на автоматичне бюджетне відшкодування; недотримання процедури бюджетного відшкодування ПДВ, термінів проведення камеральних і документальних перевірок з бюджетного відшкодування та строків надання до органів Казначейства висновків про відшкодування ПДВ на загальну суму **133,7 млн гривень.**

Вінницькою і Хмельницькою митницями ДФС не забезпечено належного митного оформлення експорту сільськогосподарських товарів у частині проведення перевірки наявності у товаросупровідних документах відміток про відсутність визначених чинним законодавством заборон щодо переміщення задекларованих товарів, зокрема проходження фітосанітарного контролю.

Зазначеними митницями виявлялися факти порушення митних правил при експорті сільськогосподарської продукції лише щодо експорту горіхів волоських, оскільки інші товарні групи (01-24 згідно з УКТЗЕД) не включалися до системи аналізу управління ризиками на регіональному рівні.

Надається в порядку інформування.

З повагою

Т. в. п. Голови

О. С. Яременко